

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

37. An qui tenetur celebrare tantum, v. g. de requiem, si illam celebret in
Altari Privilegiato, possit Indulgentiam applicare alicui alii defuncto? Et
infertur, quod quando quis facit opus pium, ut ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

RESOL. XXXVI.

An Sacerdos possit accipere duplex stipendium pro vna Missa, vnum pro applicatione fructus, qui tradenti elemosynam obuenire solet, alterum pro applicatione Indulgentiæ, v. g. Altaris priuilegiati, cui concessa sit liberatio animæ à Purgatorio? Ex p. 10. tract. 16. & Milc. 6. Ref. 70.

§. 1. **H**anc resolutionem pono in gratiam amicissimi P. M. Antonij Cotonis, viri huius, omnisque literaturæ refertissimi, cui propter Summam Dianæ tam belle & ingeniosè concinnatam sub nomine Antonij Noctinot, plurimum debeo eo magis, quòd nunc variis licet scientiis legendis & scribendis occupatus, eandem Summam nouis partibus auget, & multa addit de suo quam proinde, sicut & alia quæ molitur: grauissimam, & literariæ Reipub. vtilissimam fore spero.

Sup. hoc in Ref. præterita, & lege doct. Ref. seq. & sup. Ref. 6.

2. Ipse ergo P. Cotonius litteris ad me datis quaesuit à me; quid circa supradictam quaestionem sentirem. Se enim non approbare opinionem affirmatiuam P. Bordoni ex suo Ordine, quam tradit *tom. 1. conf. reg. ref. 25. num. 17.* propter multas rationes, quas pro ingenij, & doctrinæ suæ præstantia in illius confutationem adducebat.

3. Ad quem ego etiam negatiuè respondi Addidi quæ P. Lezana in *Summa tom. 4. verb. Missa, numero 18.* vocare dictam sententiam non solùm singularem, cum nullum alium pro se patronum habeat, sed, & contra communem sensum fidelium, qui quando petunt pro aliquo defuncto dici aliquam Missam cum Indulgentia Altaris, v. g. priuilegiati, petunt applicationem tum Indulgentiæ, tum fructus, qui communiter in aliis Missis applicantur, imò & contra intentionem Pontificum concedentium tales indulgentias, qui hoc sine dubio intendunt. Quare non video quomodo sustineri possit, maximè post Decreta Sacræ Congregationis adducta, generaliter prohibentia recipi plura stipendia pro vna Missa. Et idèò meritò aduersus hanc sententiam insurgit etiam Pater Tamburinus *ubi supra, lib. 3. capit. 1. §. 3. numero 48.* quia vel offerens tantum stipendium, petit talem Indulgentiam vel non; si primum, iam ex conuentione debes, & indulgentiam: si secundum, non potes accipere mercedem de re non conuenta. Adde, id certè esse contra intentionem Pontificum, tales Indulgentias concedentium, qui multum abhorrent ab huiusmodi sordidis negotiationibus.

RESOL. XXXVII.

An qui tenetur celebrare tantum de Requiem, v. g. si illam celebret in Altari priuilegiato possit Indulgentiam applicare alicui alij defuncto?

Et inferitur, quod quando quis facit opus pium, vt sibi ipsi lucretur Indulgentiam aliquam, potest nihilominus propriam satisfactionem, quam ex opere operantis inde habet, alteri sine defuncto, siue viuenti applicare per modum suffragij. Ex p. 9. tr. 2. Ref. 25.

§. 1. **A**liqui respondent affirmatiuè: quia ratione stipendij talis Sacerdos non tenetur dicere Missam in Altari priuilegiato, sed poterat in quocumque. Ergo dicendo Missam in Altari priuilegiato, Indulgentiam plenariam poterit applicare, cuiusque Defuncto sibi placuerit, modò applicet valent

debetur, quòd non suspendantur Indulgentiæ, quæ singulis personis, & Altaribus conceduntur pro Missis, quæ animæ liberari à Purgatorio valent. Ergo. Et hæc omnia ingeniosè excogitauit Quintanadueñas; *ubi supra*: Sed, an probabiliter, iudicent alij: scio enim aliquibus viris doctis non placere.

RESOL. XXXV.

An Sacerdos obligatus dicere Missam in Altari priuilegiato possit applicare Indulgentiam defuncto, & alij Sacrificium, & accipere duo stipendia?

Et inferitur, Missam, si celebretur in Altari priuilegiato alio die à designato, prodesse quidem ex parte sua, non vero Indulgentia Altaris priuilegiati.

Et adducitur etiam, quòd si aliquis obligatus sit dicere Missam in tali Altari priuilegiato ad eruendas animas ab igne purgatorio, etiamsi ei perueniat iustum impedimentum, quo non possit eas dicere in eo Altari, non satisfaciunt, nisi similiter dicat in alio Altari priuilegiato. Ex p. 9. tract. 1. Ref. 24.

Hinc casum ponit Bordonus, & ad illum sic respondet *tom. 2. resol. 91. num. 4.* [Quæritur, an quando celebratur Missa in Altari priuilegiato pro illo Defuncto, cui applicatur Indulgentia Altaris: Videatur, quòd non, quia sufficienter eius anima liberatur à penis, & ad cælum volat, cum sit plenaria. Consequenter in eo casu poterit Sacerdos accipere speciale stipendium, applicando Altari Missam præter stipendium acceptum ab eo, qui fecit celebrare ad Altare priuilegiatum. Respondetur: Missa suum proinde satisfactionis effectum respectu animæ illius, cui applicatur tum Indulgentiam Altaris; quia tamen illi nobis non constat; idèò & Missa Sacrificium illius intelligitur applicatum; quòd inter alia remedia pro solutione poenarum est efficacissimum, & infallibile, quòd Deus semper acceptat. De Indulgentia vero nonnulli dubitant, de quibus Suar. in p. 3. de penit. & Indulgent. disp. 53. sect. 3. & ad hoc facit illud orationis omnium Sanctorum: *Multiplicatis precibus vestris largiaris.* Ex quo patet ad rationem dubitanti, & Sacerdotem debere Sacrificium applicare in Altari priuilegiato illi animæ, pro qua petita sit Missa ad tale Altare.] Ita Bordonus, qui etiam optimè notat, *mon. 7.* Missam, si celebretur in Altari priuilegiato alio die à designato, prodesse quidem ex parte sua; non verò Indulgentiæ Altaris priuilegiati, quæ Indulgentiæ annexum habent tempus, tanquam de libertatibus ad acquirendum illas, aliter extra illud, seu tempus determinatum nullus eas lucrari poterit, cum non sint extra tempus præfixum, & tantum valeant, quantum sonant.

Nota etiam hic cum Fagundez *precept. 1. lib. 3. cap. 7. num. 7.* quòd si aliquis obligatus sit ad dicendas Missas in tali Altari priuilegiato ad eruendas animas ab igne purgatorio, etiamsi superueniat iustum impedimentum, quo non possit eas dicere in eo Altari, v. g. quia mutauit domicilium, vel ad tempus absens factus est ab eo loco; non satisfaciunt, nisi similiter dicat in alio Altari priuilegiato: multum enim detrahatur Defunctos; superueniente enim iusto impedimento, iustam causam habet mutandi locum, & Altare; in aliud tamen simile, ne tam pio suffragio, ac cum tanto detrimento defraudentur animæ in igne purgatorio existentes.

ANÆ
Bnia
III. IV. V
III

rem Missæ, cui dedit stipendium. Et idem Didacus Nugnus in *Addit. ad 3. p. tom. 2. quest. 15. art. 5. q. 3. concl. 3.* sic ait: [Res certissima est, quod quomodocumque petatur, quod aliquis sacrificet ad liberandum animam à Purgatorio, debet offerre Sacrificium pro illa: quia si offert, ut illam liberet, iam offert pro illa, & applicat ei Sacrificium, atque aded implicat, quod non applicet ei satisfactionem correspondentem ex opere operato. Verum est, quod potest simul pro aliis offerre, & ab alio suscipere stipendium Missæ legitimæ: quia ex hoc nullum est impedimentum ad lucranda Indulgentiam propter rationem datam, & propter eandem rationem potest idem Sacrificium offerre pro se ipso, & velle propriam satisfactionem, quæ sibi correspondet ex opere operato, & etiam ex opere operantis.] Ita ille.

2. Sed alij ex Suarez asserunt, verba privilegij attentè expendenda esse: nam si hunc tenorem continent. *Dicendo, aut offerendo Missam pro Defuncto, liberat animam eius à Purgatorio.* Tunc necessarium erit fructum Sacrificij tali animæ in particulari applicare. Si autem solum dicatur: *Dicendo Missam, vel, Quoties Missam dixeris, toties liberet unam animam à Purgatorio.* Tunc ex vi talis privilegij satis est illud pium opus facere, etiamsi particularis fructus eius, siue ex opere operantis, siue ex opere operato tali animæ non applicetur, sed solum beneficium Indulgentiæ. Ex quo infert Pater Suarez, quod quando quis facit opus pium, ut sibi lucretur Indulgentiam aliquam; potest nihilominus propriam satisfactionem, quam ex opere operantis habet, alteri, siue Defuncto, siue viventi applicare per modum suffragij: quia Indulgentia solum exigit executionem illius operis, non verò applicationem satisfactionis eius pro se, vel pro alio. Ex quo etiam infert, quod si alicui concedatur Indulgentia plenaria, quoties sacrificauerit tali loco, vel tali die, vel simpliciter; posse lucrari Indulgentiam, offerendo pro alio: quia neque ex vi talis concessionis aliud exigitur, neque verisimile est, Indulgentiam illo modo impedire hoc charitatis opus. Sed circa præsentem questionem, vide, quæ dicta sunt supra in *resol. 5.*

Quæ hic est
supra Ref. 6.
Sed vide
etiam doctrinam
Ref. 35. & 36.

RESOL. XXXVIII.

An magis prodest anima existenti in purgatorio Missa Altaris privilegiati, quam Indulgentia Bullæ Cruciatæ? Ex p. 9. tract. 2. Ref. 16.

§. 1. **P**Utat Trullench in *Bull. Cruc. lib. 4. dub. 12. n. 4.* cæteris paribus, id est, supposita æquali causa, & certitudine utriusque indulgentiæ, vtilius, & efficacius esse animæ Purgatorij dicere pro ea Missam in Altari privilegiato, quam accipere pro ea Bullam Defunctorum. Ratio est: nam, etsi Indulgentia, quæ conceditur ratione Bullæ Defunctorum, & illa, quæ ratione Missæ in Altari privilegiato applicatur Defuncto in ratione Indulgentiæ, sint æquales, eò quod omnes sint totales: differunt tamen in hoc, videlicet, quia Indulgentia, quæ ratione Missæ in Altari privilegiato animæ conceditur, habet insuper coniunctum illum gradum satisfactionis, Sacrificio Missæ ex diuina institutione correspondentem, quem non includit Bulla Defunctorum: ac proinde ex hac parte, cæteris paribus, vtilius esse poterit Missam pro anima Purgatorij in Altari Privilegiato celebrare, quam pro ea Bullam Defunctorum accipere.

2. Dixi, cæteris paribus, seu supposita æquali causa, & certitudine indulgentiæ: nam si causa concedendi Indulgentiam in Altari privilegiato non est tam pro-

portionata, & certa, sicuti est illa, ratione cuius conceditur Bulla Defunctorum, hoc supposito vtilius esse defuncto accipere pro eo Bullam Defunctorum, & hoc quidem, quia hæc Indulgentia fit maior, aut loquutor; sed quia certior est, & per consequens vtilior, & efficacior. Quare regulariter loquendo, cum inter causas concedendi Indulgentias, maior, & certior, videatur illa, ratione cuius Bulla conceditur, nimirum bonum commune Ecclesiæ, quale est belli subsidium contra Infideles, ut bene aduertit Carillo in *Expositione Bullæ Defunctorum, part. 2. cap. 9. vers. Acerca non. 7.* idem, regulariter loquendo videtur vtilius, ratione certitudinis Indulgentiæ, Bullam Defunctorum pro anima accipere, quam pro ea Missam in Altari privilegiato celebrare. Etenim communiter loquendo, causa, ob quam Indulgentia cõceditur in Altari privilegiato solet esse particularis, v. g. deuotio Sancti, indigentia Ecclesiæ, &c. quæ tandem certitudinem, & proportionem præferre non videtur, sicuti causa generalis, ratione cuius Bulla conceditur. Attamen supposita æquali causa, & proportione (quod in dubio præsumendum est), vtilius est animæ Missam pro ea in Altari privilegiato celebrare, quam pro ipsa Bullam accipere Defunctorum: sed, quia communiter causa concessionis Indulgentiæ in Altari privilegiato non est tã euidens, & manifesta, sicuti est causa concessionis Bullæ, idem consulto dictum est, loquendo regulariter; vtilius esse animæ Bullam Defunctorum pro illa accipere, quam pro ipsa Missam in Altari privilegiato celebrare. Et hæc omnia docet Trullench loco citato.

RESOL. XXXIX.

An Indulgentia Altaris privilegiati possit Cathecumenis existentibus in purgatorio applicari?
Et an Sacrificium Missæ possit applicari Cathecumenis.

Et docetur, quod fideles curent celebrari pro se Missam ante mortem, quam post? & quod plus valent pro defuncto Missæ simul & continuatè dictæ, id est, si na die dicantur, quam si in pluribus. Ex p. 9. tract. 2. Ref. 27.

§. 1. **Q**Uæruunt Doctores, an Cathecumeni Defuncti sint capaces Indulgentiæ per modum suffragij. Et negatiuè responder Mercerus de *Sacram. in supplem. ad 3. part. D. Thomæ, q. 26. dub. 2. n. 3.* Nugnus in 3. p. tom. 2. q. 5. art. 1. q. 3. concl. 3. & Dicastill. de *lib. personarum, lib. 3. cap. 6.* in quo ponit tres conclusiones. In prima inquit, Cathecumenos esse incapaces Indulgentiæ per modum absolutionis: quia Indulgentia sub tali forma, cum sit per modum potestatis iudiciariæ, solum locum habet in subditis: in Cathecumenos autem Ecclesia talem potestatem non habet. In secunda conclusione docet, Indulgentiam per modum suffragij posse ab Ecclesia cõcedi Cathecumenis, si in charitate defuncti sunt. In tertia denique conclusione ait, consuetudinem esse receptam, ut Indulgentiæ, etiam per modum suffragij, concedantur dumtaxat fidei- bus, qui cum Baptismo mortui sunt. Et præcipua ratio huius sententiæ; est quia sicuti fructus Sacrificij ex opere operato etiam per modum suffragij, restrictus est ad solos Defunctos baptizatos; ita etiam fructus Clauium circa Indulgentias per modum suffragij concessas. Itaque nullus potest esse Indulgentiæ capax, qui non sit ecclesiasticæ iurisdictioni subiectus, Atqui Cathecumenus viator non est Ecclesiasticæ iurisdictioni subiectus: ergo neque Indulgentiæ capax. Maior constat ex dictis, & colligitur ex c. *Quod autem de pan. & rem. vbi definitur, Indulgentiam non prodesse, nisi sub-*